

مسلك اجتماعى

علم اجتماعى تعميم و مسائل اجتماعى مزه نظيره ابرر

علم اجتماع مسلك اجتماعى به مركز خلقت اولدين
كى مسلك ده تور كيه نك اك وجداني اولاد لوبنه
بر مركز استناد !
[صباح الدين بك، مسلك اجتماعى و پروغرامى]

مدير و پاسبه محرر : محمد على

برنجى سنه — ۲ نجى جزء

دور بحران ناصل قاپانه بيلير ؟

تفوق اجتماعى هانكى جمعيتلرده ؟

استانبول

کتابخانه حلقى

۴۶ — باب عال جاده سى — ۴۶

مطبعة اورخانيه

مارت ۱۳۳۵

دور بحران ناصحل قاپانه بیلیر؟

بحراندن بحرانه دوشمکده یز .

موجودیت سیاسییه من حال بحرانده . نه دور فتوحاتک بویوک مقیاسده تجربه ایتدیکی قدرت عسکریه ونه ده دور تنظیلاتک رقابت دولیه دن استفاده ایچین قوللانیدن ترییات سیاسییه بوموجودیتی تحت امنیت آله بیلدی . امنیت خارجیه نك قطعی برتهلنگه اوغراماش اولسنی مغلوبیت عسکریه وخطیئات سیاسییه ایضاحه کفایت ایتمه یور . موجودیت ملیه منی تاریختک هیچ بردورنده متین برآر وجوده . کتیردیکی کورولماش اولان قدرت عسکریه یه و دیپلوماسی ترییاتنه ربط ایتمش اوله من اسبابی نه در ؟

عصرلردن بری دوام ایدن بر امنیت داخلیه و اداره بحرانی وار . قدرت حکومتک آثارشی ایله تغلب آرمه سنده دور ایتمشی ، اداره اولتانلر احتیاجی ایله اداره ایدنلر منفعتک یکدیگر نیدن آیرلمشی ؟ جمعیتک ازنلرله ازیلنلردن مرکب ایکی قسم تشکیل ایتمشی صورتلریله کنندن کوسه ترمه ده . بو حال عنصری بر رقابت سیاسییه جریانی تحریک ایله صوک حدینه واردرمش بولنیور . امنیت داخلیه نك شوو خاتمنی نه عیدالحیدانی حکومت مطلقه سنک استبدادی ونه ده - مصائب ملیه یه بردوای کل عدايدلمش اولان - مشروطیت و پارلمانتریزم طریقيله بر حزب متغایک واصل اولدینی استبداد ایضاح ایده من . هر هانکی شکله اولورسه اولسون قدرت حکومت نه دن استبداده وارپیور . منافع عمومیه نك اداره سنی درعه ده ایدنلر نه ایچین بومنفعت صاحبلری طرفدن فعلی بر صورتده تفتیش و مراقبه ایدیه میور ؟

اقتصادی بر بحران توسع ایتمه ده . استحصالی ، تنظیم و انکشاف ایتدیرمک

مملكته منابع ثروتنه فعلاً مملكه ايدميشمىز . اجنبى تثبيت و سرمايه سته فعاليت زمينى بوش برافش ، تثبيتات جسيمه بى اله المقدمه و سريع مناقله و سائنطى تأسيس ايله مملكته رقابت عموميه مخنه سته چكوب كوتورمكده اولان بوفعاليت ايرادجى سرمايه دارلر مزله كوچوك اراضى صاحبه جفته جيلرله و صنعتكارلر مملكه رقابتدن مصونيت مديون اولدقلىرى ، موقعى تهديد ايدىيور . بوتون موجود تيمزى سايه سنده طوتان عسكرلك و حكومت جيلك ايسه محورى غائب ايتدى . كويليك جهلى زراعتك ابتدائيليكى و قايتولا سيونلرك موجوديتى صنايعك بساينطى ايضاح ايدمىز . مستحصل خلق نه دن يوكسله ميور و نه دن اصول سعي اصلاح ايدمىيور ؟ بونلرك اسبابى بولمق اعجاب ايدر . فكري و اخلاقى بر بحران وار . متزايد برشك و بدينى ، افكارك تشسته اوغرامسى ، عنعنات اخلاقيه نك و قناعت دينيه نك قوتى غائب ايتيمى شكنده تظاهر ايدىيور . اخلاق فسادندن بحث ايتك و حسيات دينيه نك ضعفه اوغرايدىغى كورمك بوفكري و اخلاقى سقوطى ايضاح ايتيمىيور . فساد اخلاقى توليد ايدن و اعتقادك صارسلمه سنى موجب اولان سببى بولمق لازم . بر تربيه بحرانى موجود . مملكته غريبك سويه سته يوكسلته جك كزیده كنجلر يتشد برك هدفى تعقيب ايتديكى ظن اولتان تربيه رسميه برياندن ايش حياتى لك قيمتى عناصرندن محروم ايدمىز . حيات خصوصيه ده كى عطائى آرتيريور ؟ ديكر طرفدن معيشتى بودجه يه ربط ايدنلرك عددى جوغاله ورق حيات عموميه ده كى تغلب محادلاتنه قوت ويريور . مأموريت ساحه نك كيندكجه دارالمسى بويحرانى لك مهلك شكله افراغ ايتمه ده .

..

هر جمعيت بحرانلره معروضدر . تهلكه بحرانك شدتندن زياده محيط اجتماعيك كوستره بيله جكي مقاومتك درجه بيله تعين ايدر .
 عجباً بومقاومتى تنظيمه چاليشيورمى يز ؟

بو وظیفه یی ایفا ایدم جک زمره نك عصر لر دن بری کویستره بیلدیکی اڤ
بوکک فمالت حکومتجیلک ساحه سی آشه میور . بوکون ده قدرت حکومتی
آدم ایتک و آلدن قاچیر مامق ایچین مجادلدهن باشقه برشی یابمورز .

شبهه سز ، بوکون زمامدار صنف موقعی طوطان طبقه ماضیده
مملکته حاکم کچینلرک معیشت و وضعیتلی تأثیری آلتیده تشکلی ایتیش بر
موقعه صاحب ؛ بو موقع ایسه وضعیت ملیه نك مشکلات و احتیاجاتی قاورایه جق
واو احتیاجه جواب ویره جک بر ذهنیت و یرمه یور . عثمانلی فاتحلری کنیش
بر سلطنت قورموش ؛ فقط وحدت اجتماعیه یی ایش حیاتی تأثیریه تأمین ایدم جک
و وحدت سیاسی یی منافع محلیه نك انکشافی اوزرینه تأسیس ایلیه جک یی
بر جمعیتک اساسی وضع ایتیش دکلر دی . نهایت حال انحلاله کلن سلطنت ،
آوروپا موازنه سنک ایجاباتیه خارجدن مظاهره مظهر اولق سایه سنده ،
تنظیلات دورخی آجه بیلش و تشکیله باشلادی قوزمو یولیت بر (هیئت
مأمورین) . استناد ایله انحلالی توقیف چاره سی آرامشدر .

دور فتوحاتک استناد ایتدیکی عسکری تشکیلاتی طوطان (محارب
زادگان جماعتی) نامل افلاس ایتیش و عثمانلی سلطنتک وحدتی محافظه دن
عاجز قالش ایسه ملی تشکیلاتله مملکتلری چرچوله رک سسوق و اداره
ایتمک ایستین (مأمور جماعتی) ده بو عجز و افلاسه محکوم ایدی . تاریخی عثمانی ،
لسانی و کندینه افراد و یرمک طولایسیله آناتولی شهرلیسی و کویلیسی
کته سیله رابطه دار اولان بو (بروقراسی) دائرة نفوذی دارالدقجه رجعت
ایدم رک آناتولینک حکومتی و بودجه سی اوزرینه طولانیش بولنیور . صولک
زمانلرک ملتپورلک میلانی و خلقه طوغرو ایتک تصویری مأمور جماعتک
بر زمره سی اولان حزب منورلک عجز و افلاس ایچنده کندینه بر استنادگاه
آرامق احتیاجی طولیمه سندن باشقه بر معنا افاده ایتمز .

آلئ عصرلق آچی بر تجربه اثبات ایدیورک محارب و حکومتی بر هیئت
بالکز باشه نه پایدار بر موجودیت سیاسی احداث ایدم بیلور ونه ده موقع

حاکمیتى محافظه ایدم بیلدور . حقى بویله بر هیئت انحق مستحصل بر خلقه
استاد ایل و اوکا تمیل سایه سنده کندینی اضمحلالدن قورتاره بیله جک .
تورکلیک و برابر طاشیدینی مدنیت اسلامیه نك آناطولیدن بحارستانه
قدر انتشار ایتدیکی مناطقه صورت زوالی ده بونی نه آجیق کوستریور . صرف
استیلاى عسکری شکلده یاییلدینی مملکتلرده بو نفوذ بونگون هیچدر ؛ عسکری
استیلا نك استحصالی بر استیلا ایله مترافق اولدینی یرلرده نفوذ دها پایدار :
حکومت دایمان بر باترون صنئ (چفتك اصحابی) ایله صنعت و تجارت
اربابی دها چابوق موقعلرنی ترک ایدیور . طوغریدن طوغری به سعی ایل
طوغراغه یرلشن چفتی بو نفوذك اك صوك تمثلی حالتده قالیور .
بونلرده کندینی حکومت واسطه سیله اجرای نفوذ ایدن منہزم بر ملت
حاکم نك صوك قافله سی شکلده کوردینی ایچین حیات خصوصیه قدرتیله
وضعیتلرنی تقویه به یورویه میورلر ؛ حکومتی آلہ آلان عناصر قارشیسنده
حاجز بر موقعه قاهره رجعتہ اماده بولیورلر .

بوندن طولانی آناطولیده حیات راعیانہ بی ادا مه ایدنلرک تولید ایدوب سوق
ایلدیکی بر حکومت چیلک حرکتی آلتی عصرلق بر ظفر وهزیمت دورم سندن
صوکره مهد ظهورینه رجعت ایدرک حیاتی ثابت بر عنصرله چفتی خلقله
برلشدیرمک اضطرارنده .

بناءً علیه وقایعک سیری مملکتک اداره سنی آلتده طومتق ایستین طبقه نك
ذهنیتده اساسی بر نحو له یول آچه حق ماهیتده در . یعنی حکومت مفهومی
فوقنده بر جمعیتک موجودیتنی فرق ایتک و جمعیتک حیاتند حیات خصوصیه نك
حیات عمومیه دن دها مهم بر موقی اولدینی آ کلامق ؛ حیات عمومیه نك
توسیعنه طوغرو بر جریان یرینه حیات خصوصیه نك انکشافنه طوغرو
بر جریان تولیدی ضرورتی طومق ایجاب ایدر . بوضرونی قاورایه مامق
واونک ایجاباته کورده جهة فعالیت دکیشدیر مامک اک اول کندی حیاته خاتمه
چکه چکدر .

شو حقیقی تسلیم ایتدکن صوکره بمرانلرک دلالت ایتدیکی اعراضی -
تصنیف ایله معناسی آراشدرملم :

سی تشکیلاتنک ترقیه وافرادل قدرت استحصالیه دایانه رقی بوکلمه سینه
مساعدا اولماسی ؟

حیات محلیه قدرتیله توزیمه تابع طوتوله میان اداره نك طویدن مرکز
حکومت آله دوشمه سی ؟

تربیه نك زمان حاضر احتیاجات جدیده سینه اویه رقی تکامل ایده مامسی ؟
حیاتده مشکلاتك آرمه سی نسبتنده فیکری قناعتلرک وصلابت اخلاقیه
ودینه نك صارصله سی ؟

استقلال ونفوذ ملینك حیات خصوصیه ده تحلی ایدن قدرت وانکشافه
دکل حیات عمومیه وساططه وقوة عمومیه نك اتساعنه ربط ایدلمش اولسی .
شواعراض بر حالت اجتماعیه نی، تشکل اجتماعیزی خطوط اصلیه سیله
تبارز ایتدیریور ؟ و بر موجودیت بمرانی افاده ایلور . بونلر آیری آیری
بسیط و تصادفی حادثه لر دکل ؟ قابل تحلیل، معین رابطه لرله باغلی، استحاله سی
اجتماعی قانونلره تابع بر منظومه حادثات . بو حادثاتك ایضاحی نه کی اسبابك
نتیجه لری اولدیغنی کورمك ایله ، تظاهری منع ایسه انجق تابع اولدیغنی
قانونلری بیلمکله قابلدور .

بونك ایچین که اصلاحات اندیشه سندن بر آن قورلمه سی قابل اولمیان محیط
فکریمیزک علم اجتماع ایله علاقه دارلغنی حیاتی بر قیمت واهمیتی حائرر .

وضعیتك حقیقی احتیاجه جواب ویره جک بو علمی ذهنیتله مجهز اولمق
سایه سنده تهلکیه قارشى :

یالکنز طوبالانوب برلشمه یه اوغراشمق قلمیه جفز .

بلکه :

حسن نیتله تدویر حکومت دستوری و قدرت حکومتی آله کچیرمک

محورى اطرافنده وجوده كتبريله جك برلشمه لرله حالك واستقبالك مشكلاتى قطعياً اقحام ايديله ميه جگنى تقدير ايدم جك ؟

توركيه يه حق حيات ويرم جك حركت آنهق - اوني جمعيات بشريه نكه تكاملى طريقنده يوروته جك - بر جريان اجتماعى توليدى اولديغنى ادراك ايدله جك ؟

حضور داخلينك تاسيسى ، خارجك موجوديتمه حرمقكار اولمى بويه بر جريانى آچهق اجرا ات پروغرامنه استنادله تامين ايديله بيله جگنى آكلايه جغز .

بو وقوف ايله ده محيط اجتماعيمزك عاقل قدرتلىرى حالك واستقبالك احتياجاتى تامين ايدم جك صورتده استحالته اوغرا تهرق انكشاف ايتديرمه من امكانى آله ايديله جقدر .

حقيقت شوكه محيط اجتماعيمزده بو استحالته قابليغنى توليد ايدم جك عامللىرى يا بز وجوده كتيره جگز ، يا خاوجك قوت وقدرتى بو ا كسيكللى بزم ضررمزه اولهرق تماملايه حق .. حيات وممايز بو مسئله اطرافنده حل اولنه جقدر .

اصطفای اجتماعى وبقای اليق قانونى تاريخك بودورنده هر زمانده كندن زياده هيات بشريه نك حياتنه حاكم !

..

اصطفا هانكى جمعيتلر لهنه وهانكى تشكلى اجتماعى استقامتنده وقوعه كليور ؟

علم اجتماع مکتبک يتشديرديكى عالمردن موسيو پرل دوروزيه جواهر متعده ده اجرا ايتديكى تدقيقاتى احتوا ايدن اثرينك خاتمه سنده [۱] واصل اولديغنى نتيجه لرى شوصورتله طوبلايور :

[۱] آمريقا حياتى، جلد ۲ (موسيو پرل دوروزيه تدقيقاتى ۱۸۹۰ سنه سنده اجرا اتقدى .)

« مشاهده منک واردینی هر برده چفتلنکر اوزرنده ، معدنلرده ، صنایعده ، تجارتده ؛ مانله ویا حیات عمومیه تشکیلاتنده آمریقالی بی موفق ایدن ، هویت اجتماعیه سنی تشکیل ایدن ، خیرک یکونتی شرک یکونته غلبه ایتدیرشی قیمت اخلاقیه ، قدرت شخصیه ، قدرت فعاله ، قدرت موجوده در . «بو موجود قدرت او قدر ولوددرکه یوز سنه اول بوم بوش اولان ، آنجق یزویلر و هندولرله مسکون بولنان بو جسم خطیه بوکون باقنجه شمندو - فرلرله ، معمور شهرلرله ، فیضلی محصولاته قابل کوروورسکیز ؛ زراعت ، صنعتی و تجارتی آوروپا ایچین موجب هراس اولمده . تپدن طیرناغه قدر مسلح اولان اسکی دنیا ، مکلفیت عسکریه نك مجهول اولدینی ، بوملکته حرمت و اندیشه ایله باقیور .

« بو استحاله بی حصوله کتیرن کیمر ؟

« ذی قدرت بر مرکز حکومت ، داعی بر حکمداری ؟

« خیر ، ساده جه افراد ، بر آووج چفتی .. و ناچر !

« بایدقلری بونکله قلماش مملکتی تأسیس ایتدکن صوکره اونی تنظیم ایتشلر ؛ کندیلرینه خدمت ایدن ، حرکات مفرطه سنه مخرب بر اختلاف حاجت قالمق سزین مانع اوله بیلر جکلری حکومتی قورمشلر ؛ خلاصه هر شینی یکیدن یامیشلر ، وقید ایتدیکمز انتظام سزلغه رغماً اثرلری کوندن کونه انکشاف ایتمه ده . « فی الحقیقه ایدیور .

بوکون اكد قتمزلر بیلرله فرق ایدر که آمریقالی لکیز زراعتی ، فعالیت اقتصادی سیله مسلح آوروپانک موجب هراسی اولمقله قلماش بشریتک شمعی به قدر کچیرمکی الک مهیب سلاح و عسکرلک بادره سی اولان حرب عمومی بی ، نتیجه لنذیره جک ، بوتون صولتیه چارپشان آمال ملیه و سیاسیه نك حکمملکی موقعی طوته حق بر قدرته تملک ایتش . حربک بوکی آلتنده ازیلن بشریتک اعاشه سی صلحک هر فسنده در عهده ایدن یه او !

مادی قضا هر ندمکی هیبت قدر معنوی تجلیاتی معظم اولان بر انکشاف !

بوکا مقابل .. اوج يوز سنه اول شرق قريشك حڪمرانى اولان پاشالر
موكبنده عثمانلى سلطنتى بويدن بويه ، بغداددن بحارستان ايجريلرينه قدر
طولاشمش ومشاهداتى كال صداقت وصفوتله قيدايتمش اولان اولياچاچىنى
اوقوييكنز . تصوير ايديلن دبدبه واحتشامى بوكونكى سونوكلكله قارشىلا -
شديريكنز ؛ آناطوليدمكى كويلرك وشهرلرك حالى ، يايلاق وقيشلاقلىرى
طوتان عشيرتلىرى بوكون ينه عين يرلرك حاليله وعين چقنچى وكوچهلرك
ميفتهنه تطيق ايديكز ؛ خالقى تهديد ايدن شقاوتى ، آفتلىرى ، مصائبى بوكونكىله
مقايسه ايديكز .

عين طرزده چايشلديغى وعين حياتك ياشانديغى ، قياقتك دكيشمه سنه
رغما عين طرز حكومتك دوام ايتديكى .. خلاصه هيچ برشيك دكيشمه ديكنى
كورده جك فقط كاروانسرايلرك ، عمارتلرك ، تكيه ومدرسه لرك شوملى مدنيت
تأسيساتنك خراپيسنه شاهد اوله جق بوكا مقابل قيد ايدم بيله جككنز يكلك ،
ودكيشكللك هپ خارجك تشبى ، سرمايه سى وتضييقى اثرى اولديغى
فرق ايتمه كوچلك چكميه جكسكنز . بوندن صكره خريطه يه كوزلركىزى
چوبررسه كنز موجوديت مليه مسئله سنى مدهش بر استفهام اشارتى شكلنده
ارتسام ايتمش بولويورسكنز !

ايكى عالمك شوتصادى قارشيسنده محاكمه قدرتى غائب ايتماك ايجين
علم اجتماعك دلالتنه نه قدر احتياج وار :

فردلربى ايش باشنده عائله حياتنده چرچولن (جماعت) زراعتى ، صنايعى
ترقيدن محروم وابستداى برحالده براقش ، فردك قدرت استحصاليله
دايانه رق تشبيله يوكسلمه سنه مانع اولمش . حيات خصوصيه ساحه سنده
دستكاه سعي مترقى برصورتده تنظيم ايدم جك وحيات عموميه ساحه سنده
حيات محليه ينى تأسيس ايدم جك كزیده مستحصللر ظهور ايدم ميور .

تجارت ايله قازانيلان ثروت ايسه طوبراغى آنجق براراد شكلنده

انحصاره آلان و بنه علیه قعله انقلاب ایدم جك بر نفوذ صاحبی سرمایه دارلر میدانہ کتیریور .

§ مستحصل خلق عائله ، کوی جماعتلری وقلان حیاتی ایچنده قاپالی ؛ مصالح عمومیه نك اداره سنی درجه درجه آله جق مراتب اجتماعیه تشکیل ایتمش دکل . بوندن طولایی منافع عمومیه نك اداره سی بر حیات عمومیه جماعتی آله دوشویور . حکومتی انحصاره آله رق بودجه بی ماکل اتخاذ ایلدی ایچین منفعنی مستحصللرک احتیاجنه اویمایان حکومتی بر زمره تورده یور : سپاهی جماعتی ، پاشا قبولری ، نهایت بروقراسی ... بوجاعتک آلدینی مختلف شکللردر . مملکت بو اداره لردن هر برینک ضروری اولان افلاسی یاشادی و یاشایور .

§ عائله تربیه سی فردی استقلاله حاضرلدینی کبی مکتب تربیه سی ده نه ایش حیاتک محتاج اولدینی فعالیتی تولید و نه ده حکومتک محتاج اولدینی استقراری تأسیسه صالح عناصر احضار ایتیه یور . چونکه آنجق (مأمور) یقشدیره بیلور . حال بو که عصر حاضرک مشکلاتی آنجق مستقل فردلر طرفندن اقتحام ایدیله بیله جک .

§ حیاتک مشکلات مادیه و معنویه سی آرتدیقه ایش باشنده ، عائله ده و حیات عمومیه ده افرادی چرچوله لیر ، ذهنیتنه و وجداننه حاکم اولان جماعتلر ترلز و انفساحه اوغرایه رق (فردی) مادی و معنوی استناد کا هدن محروم براقده ده . بومصارصینتی به الاول معروض اولان شهرلی و حکومتی زمره ده بوتون شدتیه تظاهرایدن فکری و اخلاقی سقوطک سبی ایشته بو ؛

§ حیات خصوصیه ده کی کوچوک جماعتلر حیات عمومیه ده کی بویوک جماعتک پای تحکمنده زیور .

بوتون بو عناصرک وجوده کتیردیکی اثر ایسه قوه جبرییه و تربیات قانونیه اوزرینه قورولان تمسز بر بنای سیاسی .

عاقبت ، البته ، سقوط و اندراسی اوله جق !

خلاصه محیط اجتماعیمز حال توفنده؛ تزلزل و افساحه معروض .
چونكه تكامله مستند بر زمین اوزرنده یا شامقده بز؛ متری جمعیتل
طرفدن احداث ایدیلن متكامل بر محیط ایله تماسز آرتیور ، احتیاجات
و مشکلات جدیدی کیقدجكه آرتان بر قدرت تنظیمیه ایله قارشیلایان جمعیتلرله
ایستراسته من رقابته کیریشمش بولنیورز .

ایشته بوجمیتلرك اوراق بر لوحه تشكلى :

فعال بر استحصال زمیننده سى شخصی به استعداد ایدر متحرری بر
ذهنیت ، مسئولیتی مدرك بروجدان خالنده انكشاف ایدن قابلیت فردیه
اصطفای اجتماعى ایله تكمله یوروپور . یوكسلنلرله یوكسلملك ایستینلرك
ایش باشند برلشمه سى اصول سبك اصلاحی ، دستگاه سبك تنظیم و توسیعی
مكن قیله رق تقسیم مساحی بی ایلر یلتمده .

§ خصوصی منافع و مصالحك اداره سنده نمو ایدن حس مسئولیت عمومی
منفعتلرك تأمین ، عمومی مصالحك رؤیایچین برلشه جك تشبثلرك موفقیتی
كافل : حیات خصوصیه حیات عمومیه ك ناظمی اولمش ! رقاه و ثروت بو
جمیتلر محیطی ایچین طبیی برنمره .

§ آچیله جق اراضی بی اولك افرادی آراء، ایشلنمامش برلر اولنرك ..
تنظیم ایدلمامش ایشلر اولری بکله یور . . . دنیانك صابان و ایشله قحی
بولنده متین آدیملرله وقور بر یورویش .

بولوحه نك تشكلمز لوحه سنه یا قلاشدیرله سى وضعیتیمزى بوتون عناصر
ضعفی ایله میدانه بیقاریر . همده بوضف نه مهیب بر جریان اوکنده !

آمریقانك انكشافی بوتون آنغلو - ساقسون محیطك انكشافه ، جاهو
متحدیهی انكلتره نك قطعه لری قابلايان زراعی و تهارى مستعمراتیله عالمده ك
موقعه ربط ایدیکز ؛ علم اجتماعك و بر دیكى وقوفله آنغلو - ساقسون عالمی
دنیا به افرادی انسانلری سس صداسزجه عصر لردن بری نشر ایتمکده
دوام ایدن نور و جك واسقاندینا و مملکتلرینك آسوده و صرفه محیطیله برلشدیریکز ؛

وينه بو وقوفله فرانسه نك آلمانيانك ، غربى آوروپانك تكامل تاريخيسييه
اقتصاديلكك روابط ومناسباتى ادراله ايديكيز . . عالمك نرمه كيتديكنى
وبشريتك كيملر طرفدن سوق ايدلايكنى وبزى ساحه رقابته سوروكلين
جريانك قدرتى فرق ايدر وهانكى تشكلى اجتماعينك تفوقى تاسيس ايتكمده
اولديغنى كورورسكيز .

غير قابل تحويل بر زمينده ياشايان بسط جمعيتلر بورقابت مجادله سنده
كنديليرنى شمدليك محافظه ايدمكك طبيعى برملجه بوله بيلمده . فقط قابل
تحويل بر زمين اوزرنده بساطت وتوقى ادامه ده اصرار ايدن بزلر بويه
بر مصونيتدن ده مستفيد دكلز !

* *

شو وضعت ، اساسى بر استحاله نك استقامتى تعيين ايدييور :
قدرت عسكريبه ونفوذ حكومت اوزرينه تاسيسه چاليشيلان موجوديت
مليه ي قدرت استحصاله واستقلال فردى اوزرينه ، وحدت مليه ي ايسه
حيات محليه نك انكشافى اوزرينه تاسيسه برآن اول يوروملى يز .
اوحالده

حيات عمريميده مېهٔ فعاليت :

اداره نك تمرکزيله قوهٔ حكومتى عدم استقراره اوغرامقدن قورتارمق ؛
منافع عموميه ومناسبات خارجيه حصر مسامى ايدم بيله جلك ثابت
وبصيرتكار بر قوهٔ مركزيزيه وجود ويرمك ؟

اداره نك احتياجات محليه اويمه سنى تايمين ايلمك ؛
ويركيلرى مامور جماعتنى بسلين بر اراد حاندن چيقارمق

ايچين حال عطاالتمه برلئانه حيات محليه ي فعاليت مضاه ائمك [١]

[١] مسلك اجتماعى پروگرامنك حيات عموميه اصلاحاتى بو حركتله صور
تطبيقه سنى اختوا ايدييور : صباح الدين بله ، توركيه ناصل قورتاريه بيلير ؟ حيات
عموميه اصلاحاتنده تعيبي لازم كلن استقامت .

حيات مضمهر مبرده مبره فعاليت :

حيات خصوصيه نك حيات عموميه تفوقى استحصال ايتك ؛
 صنايع و تجارتى طبيعى بر تكامله مظهر ايدى جك زراعتك انكشافى
مكن قيلمق ؛

سريع وسائط تقليدى مملكته ادخال ايدى تجارت خارجه نك تاثيريله
عالى بر زراعتدن تجارتى بر زراعت انتقال ضرورتنده قالان محيط زراعىمزد
بو انقلابى - انفساح اجتماعى توليد ايتمدن - حصوله كتيرمه يى تايمين ايتك ؛
اجبى صنايع جسيمه سنه مغلوب اوله جق كوچوك صنعتكارلر مزي
زراعت زمينه نقل ايله تثبيت ايتك

ايچين عائد جماعتى اوزرينه مؤسس اولاره ايسه دستلھنى سعى شفعى
اوزرينه تايسى ايدى جك بر قابليت مملكتك استعمار زراعت كيريشك (١)

حيات مضمهر مبرده سرمايه يى استقمول شفعى يى تايمين ايدى جك بر واسطه
فعاليت اولدوق قولمزد مبره ؛ حيات مضمهر مبرده صاحب اولدوقى نفوذى
حيات مضمهر مبرده نك استقمولى قوه عموميه تجاوزانه قارشى مراضه ايدى جك
شخصيتلر شكولات حياتى سعى زانيسيد اقوام قابليت مملكتك مابلشانلرور .

جاعتك تصديق ايله ادامه ايديله بيان صفوت اخلاقى ، مسؤليتى مدرك
بروجدانه استاد ايتدبرمك ؛ وعنه يى رهبر ايدى بر طرز تفكر كردن تجربه يى
اساس طوفان بر طرز تفكره كچمك امكانى و برن طرز معيشت ده بودر .

شو مجاهده نفسيه يى عالمه سى محيطنده ياشانه بيلنلر نسل مستقبلى (تربيه
فعاله) ايله تجهيز ايدى مدرك استعمار زراعى زمينه سوق ايدى جك جريانك حقيق
برعالمى اولورلر .

(١) مسلك اجتماعى پروگرامنك حيات خصوصيه اصلاحاتى بو حركتك صور
تطبيقه سنى احتوا ايدى : صباح الدين بك ، توركيه ناصل قورتاريله بيلير ، حيات
خصوصيه اصلاحاتى .

حیات عمومیہ اصلاحاتی ایسه حیات خصوصیہ اصلاحاتنه وقت قازانديره جق واونكله برابر تكامل ايده جكدور .

ايسته ، مسلك اجتماعي ، حیات خصوصیہ و عمومیہ مزده شو استحاله ضرورتی ادرا کدن طوغان حرکت اجتماعیه در .

بوکونکی موجودیت مزه بر قیمت ویره دک بزه قوی وشایان اعتماد مظاهرتلر قازانديره جق ومشكلات حاضریه غلبه موفقیتنی ویره جك آتبیق یوحرکتدر (۱) .

استقبالك مشكلاتی ده آتبیق بونكله قارشیله بیلیرز : چونكه تشكلك اجتماعیمز اوزرتنده اجرای تأثیر ايده جك بو اصلاحات جریانیدر كه فردك موقعی یوكسسته جك، مصونیت شخصییه وحریت وجدانی تأمین ايده جك؛ فردك حریت سیاسیه سنه فعلی بر ساحة فعالیت آچه جق؛ حكومتك، دینك، لسانك واسطه تحكیم اوله رق قوللانله سنه مانع اوله رق تاریخی مذهب وجماعت حربنه نهایت ویره جك وبوصورتله محیط اجتماعیمزده کی توقف ده داخلدن چیقان بر قدرتله بشریتك تكاملی استقامتده انكشافه مظهر اوله جقدر .

متفكرلرمز، ایش صاحبلرمز، حكومت آدملرمز ایچین ذهنیت وهدف اجتماعیسنی دكیشدیره رك بو مسلكی شخصنده ، عالیه سنده ، ایش باشنده ، جوارنده وادارده حیات عملیه زمیننه کچیرمكه تشبثله بحران موجودیتیزی لهمزه وبشریت مترقیه نك لهنه اوله رق ازاله یه چالش مقدن باشقه طریق نجات یوقدر .

محمد علی

(۱) بوفكرلك استناد ایذبکی اساسلر علم اجتماع جمعیتنه خطاب ایدی مظهرده مندرجدر : مسلك اجتماعی مجموعه سی ، برنجی جزء .